

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

KOMUNIKAT PRASOWY nr 96/09

Luksemburg, 27 października 2009 r.

Wyrok w sprawie C-115/08
Land Oberösterreich / ČEZ as

Sądy austriackie, do których wniesiono powództwo o zaniechanie zakłóceń w korzystaniu z sąsiadujących nieruchomości w ramach sporu pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a elektrownią jądrową Temelín, powinny uwzględnić zezwolenie na eksploatację wydane przez organy czeskie

Zezwolenie to wpisuje się w system wspólnotowy mający na celu zapewnienie ochrony ludności przed zagrożeniami jądrowymi

W Austrii właściciel nieruchomości może zakazać immisji pochodzących z nieruchomości swojego sąsiada w zakresie, w jakim wykraczają one poza przeciętną miarę wynikającą ze stosunków miejscowych i utrudniają korzystanie z nieruchomości. Niemniej jednak, jeżeli zakłócenia wykraczające ponad tę miarę spowodowane są przez obiekt funkcjonujący w oparciu o zezwolenie administracyjne, właściciel może dochodzić przed sądem jedynie naprawy rzeczywiście poniesionych szkód.

Land Oberösterreich (kraj związkowy Górna Austria) jest właścicielem nieruchomości przeznaczonych na cele rolnicze i na gospodarstwa doświadczalne, na których terenie założono szkołę rolniczą. Grunty te są położone w Austrii w odległości około 60 km od elektrowni atomowej Temelín, która znajduje się na terytorium czeskim i jest eksploatowana przez ČEZ, przedsiębiorstwo będące dostawcą energii. W 1985 r. władze czeskie wydały zezwolenie na budowę i eksploatację tej elektrowni, a od 2003 r. działa ona z pełną mocą.

Zdaniem Land Oberösterreich promieniowanie radioaktywne emitowane w związku z działaniem elektrowni jądrowej Temelín lub ryzyko skażenia związane z jej eksploatacją i z jej ewentualnymi awariami mogą trwale przeszkodzić w korzystaniu z jego gruntów.

Z tych względów land i inni właściciele prywatni wniesli do Landesgericht Linz (sąd krajowy w Linz) powództwa o nakazanie przedsiębiorstwu ČEZ zaniechania immisji lub wyeliminowania ryzyka związanego z promieniowaniem jonizującym, które może być emitowane przez elektrownię Temelín, i o nakazanie dostosowania jej do obowiązujących norm technicznych lub jej zamknięcia w przypadku, gdy wprowadzenie niezbędnych zmian okazałoby się niemożliwe.

Sąd austriacki orzekł, że w Austrii istnieje różnica w traktowaniu między obiektami przemysłowymi działającymi na podstawie zezwolenia wydanego przez organy krajowe a obiektami posiadającymi zezwolenie udzielone przez władze innego państwa członkowskiego polegający na tym, że zezwolenia wydane przez władze innego państwa członkowskiego nie są uwzględniane w razie wniesienia, powództwa o zaniechanie immisji przeciwko podmiotowi, któremu udzielono owych zezwoleń.

Sąd austriacki zwrócił się w tym zakresie do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową pozwala na istnienie takiej różnicy w traktowaniu i czy zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej Temelín, wydane przez władze czeskie powinno zostać uznane w Austrii w ramach takiego postępowania sądowego.

Na wstępie Trybunał stwierdził, że działalność przemysłowa wykonywana przez elektrownię jądrową Temelín objęta jest przede wszystkim zakresem stosowania traktatu EWEA¹.

Następnie Trybunał wskazał, że przedsiębiorstwa eksploatujące obiekt położony w państwie członkowskim są zazwyczaj przedsiębiorstwami założonymi zgodnie z prawem tego państwa oraz że ich sytuacja jest porównywalna z sytuacją obywateli tego państwa. W związku z tym należy uznać, że różnica w traktowaniu na niekorzyść obiektów funkcjonujących w oparciu o zezwolenie administracyjne wydane w państwie członkowskim innym niż Austria, stanowi różnicę w traktowaniu ze względu na przynależność państwową). Natomiast zakaz wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową stanowi ogólną zasadę prawa wspólnotowego, która znajduje zastosowanie również w ramach traktatu EWEA.

Trybunał przypomniał, że Wspólnocie przysługują, na mocy traktatu Ewa, uprawnienia normatywne pozwalające na stworzenie, w celu zapewnienia ochrony zdrowia, systemu wydawania zezwoleń, który powinien być stosowany przez państwa członkowskie. Wydawanie zezwoleń administracyjnych na budowę i funkcjonowanie obiektów jądrowych – w zakresie, w jakim odnoszą się one do ochrony zdrowia ludności przed zagrożeniami związanymi z promieniowaniem jonizującym – jest zatem objęte zakresem stosowania traktatu EWEA. W związku z tym różnicę w traktowaniu na niekorzyść obiektów jądrowych funkcjonujących w oparciu o zezwolenie administracyjne wydane w innym państwie członkowskim należy oceniać w świetle postanowień tego traktatu.

Następnie Trybunał wskazał, że nie można usprawiedliwiać dyskryminacji ze względu na przynależność państwową okolicznościami mającymi czysto ekonomiczny charakter, takimi jak ochrona interesów krajowych podmiotów gospodarczych.

Trybunał przypomniał w szczególności, że podstawowe normy mające chronić zdrowie ludności przed zagrożeniami związanymi z promieniowaniem jonizującym zostały ustanowione na poziomie wspólnotowym, a ich przestrzeganie w Temelínie zostało skontrolowane przez Komisję po przystąpieniu Republiki Czeskiej do UE. Ponadto, jeszcze przed tym przystąpieniem kwestie związane z bezpieczeństwem tej elektrowni zostały zbadane przez Komisję i były przedmiotem jej zaleceń i nadzoru, zmierzających do zapewnienia tejże elektrowni poziomu bezpieczeństwa jądrowego porównywalnego z poziomem bezpieczeństwa podobnych reaktorów istniejących w innych krajach Unii Europejskiej.

Trybunał podkreślił ponadto, że w przypadku nieprawidłowego działania systemu ochrony ustanowionego zgodnie z traktatem EWEA państwa członkowskie dysponują różnymi środkami na szczeblu wspólnotowym w celu zapewnienia modyfikacji, które mogłyby okazać się konieczne w tym zakresie.

W tych okolicznościach **Austria nie może uzasadnić dyskryminacji w stosunku do zezwolenia administracyjnego na eksploatację elektrowni jądrowej w Temelínie, wydanego w Republice Czeskiej**, powołując się na konieczność ochrony życia, zdrowia publicznego, środowiska lub prawa własności. Obowiązujące wspólnotowe ramy prawne, w które częściowo wpisuje się to zezwolenie, przyczyniają się w zasadniczy sposób właśnie do zapewnienia ochrony tych wartości. Zatem taka różnica w traktowaniu nie może zostać uznana ani za konieczną, ani za proporcjonalną do omawianych celów ochrony.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa wspólnotowego lub o ważność aktu wspólnotowego. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z identycznym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

¹ Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „Europe by Satellite.” (+32) 2 2964106